

Tract. XV. Exam. II.

incuremum. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septuagesimo quadragesimo primo, Kalendas Martii Pontificatus nostri, anno primo.

D. Card. Passioenus.

Visa de Curia.

N. Antonellus.

Loco \ddagger Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevis.

Anno à Nativitate Domini Nostri IESU CHRISTI millesimo septingentesimo quadragessimo, Indictione quarta, die vero octava Martii, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Doctri BENEDICTI Divina Providentia Papæ XIV. anno primo, supradictæ Constitutiones affixa, & publicatae fuerunt ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, Cancillariae Apostolice, Curie generalis in Monte Citorio, in Aice Campi Flora, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Josephum Massimiliani Apost. Curs.

Antonius Pelliccia Mag. Curs.

EXAMEN II.

De Ordine in genere. De ejus existentia, essentia, institutione, divisione, materia, & forma, effectu, subiecto, requisitus, Ministro, tempore, & loco Ordinationis.

QUÆR. I. Datur in Ecclesia Ordo? Estne Sacramentum? Quid est? Quando institutus? Et quoquales?

VII. Resp. 1. Datur Ordo in Ecclesia. Est de fide, & est S. Thom. q. 34. art. 1.

Ratio: S. Doct. est adducta in prologo hujus Tract. Et in Sed Contra sic arguit: *Quæ sunt à DEO, ordinata sunt. Rom. 13.* Sed Ecclesia à DEO est, quia ipsa eam edificavit Sanguine suo. Ergo Ordo in Ecclesia esse debet.

Resp. 2. Ordo est Sacramentum. Est de fide contra hereticos, & est S. Thom. art. 3. q. cit.

Ratio: Sacramentum in communione supra Tr. 11.

Exam. 1. num. 2. definiuntur sicut, quod sit signum sensibile rei sacrae sanctificantis homines, seu ceremonia sensibilis permanenter instituta, habens infallibilem promissionem gratiae in eius usu infallibiliter conferenda; quæ definitio ibidem explicata fuit. Subsum: Sed Ordo, seu Ordinatio habet hæc tria. Ergo, Min. prob. In primis est cæremonia, seu signum sensibile, ut patet, nimirum, vel impostio manus, vel externa traditio materiae, seu instrumenti cuiusdam, v. g. Candelabri, vel Calicis, &c. 2. Est signum permanenter institutum: Quia ritus ille iniuncti ministros Ecclesiæ continuo Ecclesiæ præstat nos est derivatus ab Apostolis; sicut enim Christus Ecclesiæ suam voluntate perpetuum, ita & Ordinum dignitates nolunt in Apostolis finiri, sed in successores transferri. 3. Quod adit infallibilem promissio, & collatio gratiae, patet ex illo 1. ad Tim. 4. *Noli neglige gratiam, que in te est, que data est tibi cum profecta cum impositione manum Presbyteri, id est, ceteris Presbyterorum cum Episcopo ordinante super caput ordinandi in Presbyterum manus imponeamus.* Ergo, &c. Sed de hoc plura dicere spectat ad Controversias.

Nota, quod siue in quovis Sacramento tria distinguuntur, nimirum Sacramentum tantum. 2. Res tantum. 3. Res, & Sacramentum simul; ita, & in hoc primum est externus ritus, seu Ordinatio. 2. Gratia. 3. Character. De quo vide Tract. 11. Exam. 4. num. 47.

Resp. 3. Ordo, ut est Sacramentum, physicè definitur sic: Est externa sacra Cæremonia sub prescripta verborum formæ, qua traditur potestas spirituale aliquod ministerium exercendi, similius gratia sanctificans ad illud ritè obendum. Metaphysicè vero cum S. Th. q. cit. art. 2. & Mag. Sunt. definitur sic: *Ordo est signaculum quoddam, seu Sacramentum à Christo institutum, quo spiritualis potestas traditur ordinandi exercendi ministerium Ecclesiasticum, si multaque gratia, &c.*

Resp. 4. Ordo, de quo hic agitur, potest du-

pliciter sumi. Primo pro ipsa externa ordinatione, quam Episcopus facit, seu pro actione, sive portatione alicuius rei, seu materia sub certa verborum forma. Secundo pro ipsa potestate Ordinis, seu Charaktere impresso animæ. Hoc secundo modo non est Sacramentum, quia non est signum sensibile; sed tamen primo modo, quia si haber omnia ad rationem Sacramenti requisita, eique conveniunt data Sacramenti definitio.

Hinc cum S. Doct. quest. cit. art. 2. ad 1. ait: *Quod character interior sit essentia, & principalius ipsum Sacramentum Ordinis, loquitur de Sacramento Ordinis in facto esse sumendo effectum pro causa: nobis vero hic sermo est de eo in fieri; est enim Sacramentum consistens in usus, non vero formaliter in re permanente.*

R. 5. Sacramentum Ordinis est à Christo institutum in ultima Cœna. Luc. 22. *Hoc facite in memorem conmemoratum.*

Ratio ibidem primò propter DEI Sapientiam commendandam, que in distinctione rerum ordinata maxime relinet, tam in naturalibus, quam in spiritualibus; quod significatur in hoc, quod Regina Sabao videns ordinem ministrantium Salomonem, non habebat ultra spiritum, deficiens in admiratione sapientie illius. 3. Reg. 10. Secundò ad subveniendum humanae infirmitati, quia per unum non poterant omnia, quæ ad Divina mysteria pertinabant, explorari sine magno gravamine. Tertiò, ut via proficiendi hominibus amplior detur, dum plures in diversis officiis distribuantur, ut omnes sint Dæli cooperatores, quod nihil divinum, ut Dionysius dicit. Hæc S. D.

VIII. Resp. 7. Septem sunt Ordines in Ecclesia, scilicet Sacerdotium, Diaconatus, Subdiaconatus, Acolythus, Ostiarius, Lectoratus, Exorcistatus.

Ita S. D. q. c. art. 2.

Declarator ibidem: Sacramentum Ordinis ordinatur ad Sacramentum Eucharistie, quod est Sacramentum Sacramentorum. Sicut enim templum, & altare, & vasa, & vestes, ita & ministri, qui ad Eucharistiam ordinantur, consecratione indigent; & hoc consecratio est Sacramentum Ordinis. Ergo distinctio Ordinis est accipienda secundum relationem ad Eucharistiam. Subsum. Sed hæc relatio fit septem modis. Ergo, Min. prob. Potestas Ordinis, aut est ad consecrationem Eucharistie, aut ad aliquod ministerium ordinatum ad eam: *Si primò modo, est Ordo Sacerdotum.* Et idem, cum illi ordinantur, accipiunt Calicem cum vino, & patenam cum pane, accipientes potestatem confiendi Corpus, & Sanguinem Christi; si vero est ad aliquod ministerium hoc est, vel in ordine ad ipsum Sacramentum, vel in ordine ad suscipientes. Si primum, hoc fit tripliciter: *Primo enim est ministerium, quo minister cooperatur Sacerdoti in ipso Sacramento, quantum ad dispensationem, & hoc pertinet ad Diaconum, cuius est ministrare Sacerdoti, in omnibus, quæ aguntur in Sacramentis Christi. Unde, & ipse Christi Sanguinem dispensat. Secundo est ministerium ordinatum ad materiam Sacramenti ordinandam in sacris vasis*

ip-

De Sacramento Ordinis.

ipsius Sacramenti; & hoc pertinet ad Subdiaconum, & idem accipiunt Calicem de manu Episcopi, sed vacuum, cum ordinantur. Tertiò est ministerium ordinatum ad presentandum materiam Sacramenti, & hoc competit Acolyto; ipse enim urceolum cum vieno, & aqua preparat. Unde, & in ordinatione accipit urceolum vacuum.

Ministerium ad præparationem recipientium ordinatum non potest esse nisi super immundos; quia mundi sunt, jam sunt ad Sacramenta idonei. Triplex autem est genus immundorum: Quidam sunt omnino infideles, credere nolentes, & hi totaliter, etiam à visione Divinorum, & à cœta Fidelium arcenti sunt; & hi pertinent ad Ostiarios. Quidam autem sunt volentes credere, sed nondum instruti, scilicet Cathecumeni; & ad horum instruendum ordinatur Ordo lectorum, qui debent tradere rudimenta Fidei, & legare Prophetias Veteris Testamenti. Quidam vero sunt Fideles, & instruti, sed impedimentum habentes ex diabolis potestate, scilicet emergunt; & ad hoc ministerium est Ordo Exorcistarum. Ergo.

Nota ex S. Thom. ibidem ad 5. quod Psalmista non sit Ordo, sed Officium Ordinis annexum. Quia enim Psalmi cum canu pronuntiantur, idem Psalmista dicitur Cantor. Cantor autem non est nemus Ordinis specialis; tum quia cantare pertinet ad totum Chorum, tum quia non habet aliquam speciem relationem ad Eucharistiam Sacramentum; quia tamen officium quoddam est, inter Ordines largo modo acceptos, quandoque computatur.

IX. Resp. 8. Ordines bene distinguntur per sacros, & non sacros. Ita S. D. quest. cit. art. 3.

Declarator hoc, dicens: *Ordo apterior dictar sacrorum; uno modo secundum se, & tunc quilibet Ordo est sacerdos, cum sit Sacramentum quoddam. Alio modo ratione materiae, circa quam habet aliquem alium circum aliquam consecratum, & sic sunt tantum tres Ordines sacri, scilicet Sacerdotium, & Diaconatum, qui habent alium circa Corpus Christi, & Sanguinem consecratum; & Subdiaconus, qui habet alium circa vas consecratum.* Et idem etiam ei continentia indicitor, ut sancti, & mundi sint, qui sancta tractant. Hæc ibi.

Et in Sed Contra sic arguit S. Thom. *Ordines sacri impeditum Matrimonium contrahendum, & dirimenti tam contrahendum (prout infra in loco proprio explicabitur in Tr. 16. Bk. 6. n. 69).* Sed hoc non habent quatuor Ordines inferiores. Ergo non sunt Ordines sacri. Vide infra in hoc Tr. Ex. 8. n. 128. de Cœlibatu Clericorum.

His addit pœnali alteri dicti posse, quod majoris Ordines sint sacri ex duplicitate tituli: 1. Quia propinquus accedunt ad Eucharistiam, ad quam omnes Ordines sunt instituti. 2. Quia habent annexum votum soleme castitatis, quo specialius, & firmius Deo consecratur, qui ils insinuantur. Subdiaconus in primis Ecclesia non erat sacer secundo titulo, quia non erat ei annua obligatio castitatis, ut nunc ex statuto Ecclesiæ; erat tamen sacer primo titulo, quia ad Eucharistiam accessit proximus quam 4. Minoris. Vide infra Ex. 8. n. 128.

Suntne omnis Ordines propriæ Sacramenta?

Ratio dubitabilis est: Quia alias essent plura Sacramenta quam septem.

Dico: Quilibet Ordo est Sacramentum.

Ratio: Quia convenientis est definitio Sacramentum superius data, causant omnes gratiam, & imprimunt characterem.

Ne tam ex hoc sequitur, quod sint plura Sacramenta quam septem, Quia Ordines Sacerdotio inferiores non sunt Sacramenta totalia, sed solum partialia, & constituant unum totale, scilicet Sacerdotium, ad quod omnes alti Ordines referuntur velut ad finem, ut ante explicatur est. Unde sunt unum Sacramentum unitate finis.

Quæritur II. Quæ & quoquales est materia, ac

forma Ordinis? Qualis requiritur contactus? Quis est effectus? Estne iterabilis?

X. Resp. 1. Materia cuiusvis Ordinis est duplex: una remota, altera proxima. Prima est illud instrumentum, quod ordinando ab ordinante traditur, per quod actus Ordinis designatur, & in ejus traditione character imprimitur. Secunda ejus traditio. De quo vide supra Tr. 11. Ex. 1. n. 3. R. 2. ubi cuivis Sacramento in particulari assignatur utraque materia. Forma sunt verba Episcopi, significantia potestatem, quæ ordinato datur.

Ratio 2. Probabilior, & tuitor sententia docet, quod non sufficiat moralis contactus materiae, sed requiratur physicus. Ita S. Thom. hic quæst. 34. a. 5. ad 3. dicens: *Porro si materie magis est de essentia Sacramenti quam tactus, tamen ipsa verba formæ evidenter ostendere, quæ tactus materia sit de essentia Sacramenti, quia dicitur: Accipe hoc, vel illud.*

Ratio 3. Non est necessarius contactus physicus immmediatus cuiusvis materiae.

Ratio: Vnum in calice contentum speciat ad materiam Sacerdoti necessariam, & tamen non tangi teneat physicè immediate ab ordinando, sed sufficiat tangere calicem. Quia juxta communem hominum usum, qui tangit continens, censetur etiam tangere contentum. Communiter tamen observatur, quod panus patens superpositus immediate tangatur.

Ez quo sequitur, quod valori non obstat, licet sit contra reverentiam, si manus tangentis sit cooptata strophio, vel chiroteca; quia verè est contactus. Nec est de essentia tactus utraque manu factus, immò sufficit tactus unius digitus eamdem rationem. De hoc vide plura infra de materia Presbyteratus, & Diaconatus.

Ratio 4. Effectus cuiusvis ordinis est duplex: unus primarius, seu principalis, scilicet gratia sanctificans secunda. Alter secundarius, scilicet character, qui imprimitur in quovis Ordine, ita ut nullus Ordo sit iterabilis. Posset addi tertius effectus, scilicet collatio in certo state, vel gradu, sed de eo patet ex dictis de prima Tonsura.

1. Pars de gratia constat ex dictis, quia omnia Sacramenta in subiecto rite disposita causat gratiam sanctificantem, & quidem secundam, si sit Sacramentum vivorum: Sed, ut probatum est, quilibet Ordo est Sacramentum, & quidem vivorum. Ergo.

Alius pulchram rationem dat S. D. hic q. 35. art. 1. in c. & ad 2. & ad 3. Ubi eam inveniet, qui sciendi cupidus est.

2. & 3. Pars ab eodem S. Doct. ibid. ad 2. documentetur, & probatur sic: Omne Sacramentum, in quo non imprimitur character, est iterabilis: Sed nullus Ordo est iterabilis. Ergo quilibet Ordo imprimit characterem.

Multa hic dicenda essent de charactere iterabilis per quæ Sacramenta imprimatur, quid sit, in quo subiecto sit, an sit indebilis, an maneat in celo, & in inferno, & a fuit in Christo? Quæ omnia habens supra Tr. 11. Ex. 3.

Quæritur III. Quodnam est subiectum capax Ordinis? Seu quæ sunt requisita ad validam, & licitam receptionem ejus?

XI. Resp. 1. De necessitate est, ut sit mas, & baptizatus. De precepto est, ut sit confirmatus. Vnde S. Doct. hic quæst. 35. art. 4. loquitur: Character Baptismis presupponitur susceptioni, Ordinis de necessitate Sacramenti, Confirmatio de congruitate.

Ratio 1. p. est ex S. Thom. hic q. 39. art. 1. in c. Clericus est quadam dignitas, & praementia

præ ceteris Fidelibus; sed ex non convenit mulieribus. Ergo Min. prob. 1. juxta Apoc. 1. Cor. 14. Mulieres debent esse subditæ viris, & taceare Ecclesia. Ergo multò minus possunt viri ministrare Divina. 2. Iuri varie in locis mulieribus, etiam Sanc-timoniis, prohibent intra cancellis altaris consistere, aut Sacerdoti ministrare ad Missam, aut sacra vasa tangere. Ergo à fortiori Divina Ministeria pergere.

Hinc eti Deipara quod sanctitatem fuerit excelsior Apostolis, non tamen illi, sed iste Claves Ecclesie à Christo commissa sunt. Nec Christus eam, aut ullam mulierem admisit, quando in ultima Cena discipulos ordinavit, nec quando post Resurrectionem, Joan. 20. potestatem absolvendi à peccatis dedit.

In primitiva quidem Ecclesia quadam feminæ fuerunt dictæ Diaconesse, Episcopissæ, &c. sed denominatione sumpta à viris, seu quia erant uxores Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum ductæ ante Ordinationem, qua postea quodam thorum à viris separatae celibes cum iis vitam agebant. Item iuxta S. Thom. quæst. 32. cit. art. 1. in c. fuerunt aliqua cum quadam benedictione (sine tamén Ordinatione) deputati ad recitationes homiliae in Officio Monialium, hinc dictæ Diaconesse ab acto Diaconi, cuius est legere homilia. Abbatisa de facta ita vocatur à Prałatione, seu Præfectura: Virgines dicuntur sacræ à votu.

Quod Hæretici objicunt de Joanna Papissa, fabula est, & merum fomentum, ut clare demonstrant Autores. Vide supra Tr. 6. Ex. 5. n. 55. & seqq. an feminæ sit capax jurisdictionis spirituallæ.

Ratio 2. p. Quia Baptismus est janua omnium Sacramentorum.

3. Pars de Confirmatione patet ex Trid. Sess. 23. de Ref. cap. 4.

XIII. Resp. 2. Hermaphroditus, in quo prævaleat sexus feminæ, invalidè ordinatur. Si prævaleat sexus virilis, ordinatur, quidem validè, sed illicite, & est irregularis.

1. Pars constat, quia tunc simpliciter eas formina.

2. & 3. Pars patet supra Tract. 14. Exam. 1. num. 33.

Resp. 3. Quod in adulto Ordinem recipiente, & qualis requiratur intentio, patet supra Tr. 11. Ex. 4. n. 36. Quod autem in infante sufficiens intentio Ecclesiæ, sicut in Baptismo, & Confirmatione, statim dicitur.

XIV. Resp. 4. Parvuli ante usum rationis illicitè quidem, validè tamen suscipiunt quoscumque Ordines, non tamen Episcopatus formaliter sumptum.

Declaratur hoc Angel. Docttor hi ques. 39. art. 2. in c. dicens: Per pueritatem, & alias defecū, quibus tollitur usus rationis, præstatur impedimentum auctiæ: & idem omnia illa Sacra menta, que alium requirunt, suscipientes Sacramenta, talibus non compescunt, scilicet Penitentia, Matrimonium, & bupus. Sed quia potestes infuse sunt priores auctiæ sic ut, & naturæ, quomodo acquisitive sint posteriores, remoto autem posteriori non tollitur prius; ideo omnia Sacra menta, in quibus non requiruntur auctiæ suscipientes de necessitate Sacramenti, sed potestas aliquo spiritualiæ diuinis datur, possunt pueri ruscipere, & aliæ, qui usus rationisarent, bac tamen distinctione habita, quid in minoribus Ordinibus requiruntur distinguitur tempus de honestate propter dignitatem Sacramenti, sed non de necessitate precepti, neque de necessitate Sacramenti. Unde aliqui, si necessitas addit, & spes profectus ad minoris Ordines porrunt ante annos distinctionis promovere sine peccato, & suscipient Ordinem: quia quomodo tunc non sint idonei ad officia que eis committuntur, tamen per assūctionem idonei rediuntur. Sed ad majoris Ordines requiruntur usus rationis, & de necessitate precepti prop-

ter votum continentie, quod habet annexum, & quia etiam eis Sacramenta trahanda committuntur. Sed ad Episcopatum, ubi etiam in corpus mysticum accipit potestas, requiritur auctus suscipiens curam animarum pastoralem, & idem est etiam de necessitate consecrationis Episcopalis, quod usum rationis habeat. Quidam autem dicunt, quod ad omnes Ordines requiritur usus rationis de necessitate Sacramenti; sed coram dictum ratione, vel auctoritate non confirmatur. Hac ibi.

Ratio ex his patet, quia materia hujus Sacramenti, ut & Baptismi, Confirmationis, & Eucharistie, non pender ex auctibus suscipientibus, uti pendent in Penitentia, & Matrimonio: Ergo sufficit intentio Ecclesiæ, & quod ordinandus non recipiat.

Nota tamen, quod infans sic ordinatus, factus adultus non tenetur persistere in statu Clericali, aut continentiam servare, sed possit nubere, quia non modo indipendenter à propria voluntate potest obligari ad votum continentia.

Opponit: Ordinandus debet potestem sibi datum liberè acceptare, episcopus enim dicit: Accipere potestem, &c. Sed infans nequit sic acceptare, cum caret libertate. Ergo.

Ad hoc dist. mai. Si sit potestas data per modum contractus, pacti, vel donationis, conc. mai. si debet solum per modum efficaciæ operationis, & per modum impressionis, uti in praesenti, neg. mai. Sic enim sufficit merè passivè se habere, ut patet in Baptismo, & Confirmatione, in quibus tantum imprimuntur character, ut potestas ad alia Sacramenta recipienda, & fidem profundenda.

Resp. 5. De amente, qui numquam fuit compos rationis, idem est, ac de infante. Qui vero aliquid usum rationis habuit, & in eo Ordinem pertinet, ordinari valide potest; secus, si non petet. Vide similia supra Tr. 11. Ex. 5. n. 63.

Ratio 1. p. Quia talis carens ratione est perpetuò infans.

Ratio 2. & 3. p. Sacra menta, quæ non sunt necessitatis, sed tantum voluntatis, censentur repelli, si non fuerint petitum tempore, quo potenter libere peti; secus si petita fuerint. Ergo.

XV. Resp. 6. Ad ordines debite, ac lice suscipiendo adhuc varia ex parte ipsius Ordinandi requiruntur.

Declaratur: Requiritur primò status gratiae. Quia quilibet Ordo est Sacramentum vivorum, causans gratiam secundam. Ergo si suscipiantur in peccato mortali, committuntur novum mortale.

Secundò: Prærequiritur prima Tonsura, hæc enim est dispositio ad Ordines, ut patet ex dictis in Examini precedenti.

Tertio: Requiritur certa ætas, quæ pro minoribus ad minus debet esse septimum, ut rationem de prima Tonsura datam in Exam. 1. num. 3. in Not. post Resp. 3. Ætas ad maiores Ordines requisita, statutum a Trident. Sess. 23. de Reform. cap. 12. his verbis: Nullus in posterum ad Subdiaconatum Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatum ante vigesimum tertium, ad Presbyteratum ante vigesimum quintum annum promovetur. Sufficit tamen, quod annus predictus sit inchoatus. Ad Episcopatum requiruntur triginta anni completi.

Computatur hæc ætas non à die conceptionis (is enim raro sciri potest) sed à die Nativitatis, juxta communem usum. Sufficit autem compleri etiam unica hora ante Ordinationem, quia etiam est vere completa; sed non sufficit compleri hora post Ordinationem. Quando enim in iure pro fama, & de presenti requiritur aliqua qualitas, seu attingenda, non valet illud axioma: Parum pro nihilo reputatur. Quod parum distat, nihil distare videtur. Si de statu dubitis, ordinari licet non potes, ut patet ex dictis in Tract. 2. de Conscientia, Exam. 1. num. 15. In hac etate dispensat solus Papa, vel alii ex commissione ejus.

Quar-

Quartò: Requiritur probitas vita, & sufficiens scientia. Unde Triad. loc. cit. ait: Sciant Episcopi, non singulari in ea statu constitutos debere ad hoc Ordines assumi, sed dignor dumtaxat, & quorum probata sanctus sit.

De Bonitate vite sic ait S. Thom. quæst. 36. art. 1. in c. Cum in quolibet Ordine aliquis constitutar dux alii in Rebus Divinis, quasi presumptus mortaliter peccat, qui cum conscientia peccati mortalis ad ordinem accedit. Et ideo sorditas vita requiritur ad Ordinem de necessitate precepti, sed non de necessitate Sacramenti. Unde si malus ordinatur, Ordinem habet, red cum peccato. Hæc ibi.

De Scientia, & ejus qualitate sic loquitur art. 2. in c. In quolibet auctu hominis, si debet esse ordinatus, oportet, quod adit diratio rationis. Unde ad hoc quod homo Ordinis officium exequatur, oportet, quod habeat tantum de scientia, quod sufficit ad hoc, quod dirigatur in actu Ordinis illius: Et ideo etiam talis scientia requiritur in eo, qui debet ad Ordines promovetur, & non quod universaliter in tota Scriptura sit instructus; sed plus vel minus, secundus quod ad plura vel pauciora se ejus officium extendit, ut scilicet illi, qui alii preponuntur, curam animarum suscipientes, sciant ea quod ad doctrinam Fidei, & modum pertinent, & alii sciant ea, quod ad exercitium sui Ordinis spectant. Hæc ibi. Vide in Ex. 1. num. 2. Resp. 2.

Quinto requiritur, ut Ordinandus sit ingenuus, seu liber, seu non sit servus, seu mancipium. De hoc S. Thom. ibid. art. 3. sic discutit: In susceptione Ordinis mancipatur homo Divinis Officiis, & quantum nullus potest alteri dare, quod cum non est, ideo seruos, qui non habent potestatum sui, non potest ad Ordines promovetur, si tamen promovetur, Ordinem suscipit: Quia libertas non est de necessitate Sacramenti, licet sit de necessitate precepti, cum non impedit potestatum, sed auctum tantum. Et similiter est de omnibus, qui sunt alii obligati, ut ratio in omnibus detinent, & iurisdicti personæ. Hæc ibi.

Nota ex S. Thom. ibid. ad 5. Si seruos est promotus scientia domino suo, & non reclamante, ex hoc ipso officium ingenuus; Si autem eo nesciente, tunc Episcopus, & ille, qui praeventus, tenentur domino in duplum, quia sit pretium serui, si reuocante ipsum esse seruum: alios si seruos habent pecuniam, debet seipsum redimere, atque reducere in servitum domini sui, non obstante, quod Ordinem suum exequi non potest. Hæc Concil. Porro Religiosi profecti ordinantur titulo Pauperitatis, eo quod hanc vi vocatio summa protineatur.

Ex his colligitur tripliciter esse titulum, ad quem quis ordinari potest, scilicet beneficium, patrimonium, aut pensionis, ac pauperitatem. Patrimonium iuxta consuetudinem debet ad minus esse Capitale mille Imperiale, ejusque nomine non solum intelligunt hereditates paternæ, sed quidquid ordinandus ex quocumque legitimo titulo ut proprium possidet, vel ad dies vita in usumfructum habet.

XVII. Addi potest quartus titulus, dictus Titulus merito, ut si ob defectum Beneficii, & Patrimonii potens quidam Dominus, v. gr. Episcopus, vel Nobilis, aut alius cureret quem ordinari titulum sue mensæ, seu suorum bonorum, ut ex eis Clericus (cui alia media desunt) alimentetur, præserit tempore infirmitatis aut senectutis. Debet autem hic titulus fundari super obligatione reali, & hypotheca certorum honorum, sed peccatum mortale est ordinari per saitum, id est, prætermisso Ordine priore. Nam etsi non de necessitate Sacramenti (cum Ordo superior inferiorum virtualiter vel eminenter continet, & ob id ordinario sit validus) baten tamen de necessitate precepti Characterius unius Ordinis presupponit Charakterem alterius.

Septimus requiritur, ut non sit ligatus censura excommunicationis; si enim in ea quis Ordinem, etiam minorem suscipiat, manet ab eo suspensus. Hanc suspensionem aliqui vocant irregularitatem.

Ottavo. Nemo potest licet suscipere Ordinem superiore, nisi prius accepit inferiorem. Quia non licet, sed peccatum mortale est ordinari per saitum, id est, prætermisso Ordine priore. Nam etsi non de necessitate Sacramenti (cum Ordo superior inferiorum virtualiter vel eminenter continet, & ob id ordinario sit validus) baten tamen de necessitate precepti Characterius unius Ordinis presupponit Charakterem alterius.

Quid si titulus perentibus bonis pereat, v. g. in bellis?

Dico: Tunc Clericus alendus est ab Episcopo, seu ex bonis Ecclesiæ, que cum in necessitate de-

licite ordinari, nisi temporibus ab Ecclesiæ statutis. De quibus postea n. 24. & 25.

Dicimus. Ut servet certa temporum interstitia. De quibus dicitur postea ibidem.

Undevicesimus. Ad Ordines licet suscipiendo requiritur animus clericandi, id est, à Minoribus non recedendi sine justa causa; quia alii peccabat saltem venialiter ob rationem supra in Exam. 1. n. 4. de prima Tonsura datam, non mortaliter; quia in statu perfecto non est, nisi initiativè tantum. Si vero justam causam habeat, nec venialiter peccat, quia utitur iure suo. Tandem de Majoribus loquendo, debet habere animum ab iis non recedendi sine justa dispensatione; quia alii peccat mortaliter, ut patet quia eum statu solemniter vorvit. Qui Minoribus accipit cum animo retrocedendi, & haec tantum intentione, ut gaudent privilegiis Clericorum, peccat mortaliter: quia decipit Ecclesiam in re gravi. Vide de prima Tonsura citato num. 4. Item vide in Tr. de Fide, de Apostolis à Clericis, ubi multa dicuntur, que hic serviant, Tract. 7. Exam. 3. n. 53.

Duodecim. Ut sit subditus Episcopi ordinantis. De quo postea Q. 4. ad n. 19. & 20.

XVI. Decimotertius requiritur pro majoribus Ordinibus sufficiens titulus honestæ sustentationis, ne Clerici, cum sacri Ordinis dedecore, mendicare, aut sordidum quamvis exercere cogantur. Et ita statuit Concil. Triad. Sess. 21. de Reformat. cap. 2. Non quis deinceps Clericus secularis, quamvis alii sit idoneus moribus, scientia, & auctate, ad sacrum Ordinem promovetur, nisi prius legitime constet, cum Beneficium Ecclesiasticum (quod sibi ad victimum honeste sufficiat) pacifice possidere. Id vero Beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius Beneficij titulum sit promotus, nequa sit resignatio admittitur; sit constet quod aliunde vivere commode posset, & aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem obtinens, ordinari postea non possit, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendas pro necessitate, vel communitate Ecclesiæ suarum: eo quoque prius perspecto, Patrimonium illud vel pensionem, verò ab eis obtineri, taliaque esse, quia eis ad vitam sustentandam satia sunt, atque illa deinceps siue licentia Episcopi alienari, aut extinguiri vel remitti multatus possit, donec Beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti; vel aliunde habeant, unde vivere possint. Hæc Concil. Porro Religiosi profecti ordinantur titulo Pauperitatis, eo quod hanc vi vocatio summa protineatur.

Ex his colligitur tripliciter esse titulum, ad quem quis ordinari potest, scilicet beneficium, patrimonium, aut pensionis, ac pauperitatem. Patrimonium iuxta consuetudinem debet ad minus esse Capitale mille Imperiale, ejusque nomine non solum intelligunt hereditates paternæ, sed quidquid ordinandus ex quocumque legitimo titulo ut proprium possidet, vel ad dies vita in usumfructum habet.

XVIII. Addi potest quartus titulus, dictus Titulus merito, ut si ob defectum Beneficii, & Patrimonii potens quidam Dominus, v. gr. Episcopus, vel Nobilis, aut alius cureret quem ordinari titulum sue mensæ, seu suorum bonorum, ut ex eis Clericus (cui alia media desunt) alimentetur, præserit tempore infirmitatis aut senectutis. Debet autem hic titulus fundari super obligatione reali, & hypotheca certorum honorum, sed peccatum mortale est ordinari per saitum, id est, prætermisso Ordine priore. Nam etsi non de necessitate Sacramenti (cum Ordo superior inferiorum virtualiter vel eminenter continet, & ob id ordinario sit validus) baten tamen de necessitate precepti Characterius unius Ordinis presupponit Charakterem alterius.

Septimus requiritur, ut non sit ligatus censura excommunicationis; si enim in ea quis Ordinem, etiam minorem suscipiat, manet ab eo suspensus. Hanc suspensionem aliqui vocant irregularitatem.

Ottavo. Nemo potest licet suscipere Ordinem superiore, nisi prius accepit inferiorem. Quia non licet, sed peccatum mortale est ordinari per saitum, id est, prætermisso Ordine priore. Nam etsi non de necessitate Sacramenti (cum Ordo superior inferiorum virtualiter vel eminenter continet, & ob id ordinario sit validus) baten tamen de necessitate precepti Characterius unius Ordinis presupponit Charakterem alterius.

Quid si titulus perentibus bonis pereat, v. g. in bellis?

Dico: Tunc Clericus alendus est ab Episcopo, seu ex bonis Ecclesiæ, que cum in necessitate de-

Gigg 2 beat

beat alere pauperes sacerulares, à fortiori Clericos.
Quid si Ecclesia aliqua Collegata vel Monasterium det alicui Titulum mensæ?

Dico: Etsi tunc non requiratur assignatio certorum bonorum, cum bona Ecclesiarum regulariter non totaliter pereant, nec possint alienari: requiruntur tamen consensu Capituli, quia sine eo Superior in re tam gravi obligationem inducere non posset.

Quid center de Civitatibus, & Oppidis?

Dico: Si in eo loco sit praxis, & constitudo, ut Magistratus sine consensu Domini loci, aut majoris partis civium titulum dare possit, subsistit, secus non, ob rationem datam.

QUÆRERO IV. Quis est minister Ordinum?

XVIII. Resp. 1. Solus Episcopus est ordinarius minister Sacramenti Ordinis. Ita patet ex Trid. Sess. 23. Can. 7.

Ratio: Conferre officia, & ministeria spectat ad solum Principem vel Praefectum. Sed solus Episcopus est Princeps, & Praefectus Christianae Reipublicæ. Ergo.

Resp. 2. Probabiliter est, quod Papa possit simplici Sacerdoti dare facultatem conferendi Subdiaconatum, & reliquos Minores, non tamen Diaconatum, multo minus Sacerdotium.

Ita Angel. Doct. hic quest. 38. art. 1. ad 3. dicens: *Papa qui bovet plenitudinem potestatis Pontificalis, potest committere non Episcopo ea, que ad Episcopalem dignitatem pertinent, dummodo illa non habeant immediatam relationem ad verum Corpus Christi, & id est ex ejus commissione aliquis Sacerdos simplex potest conferre minores Ordines, & confirmare, non autem aliquis non Sacerdos; nec iterum Sacerdos maiores Ordines, qui habent immediatam relationem ad Corpus Christi, supra quod consecrandum Papa non habet maiorem potestatem, quam simplex Sacerdos. Hac S. Doct.*

Ratio patet ex his verbis S. Thom. Papa non potest simplici Sacerdoti dare potestatem conferendi Ordines, qui dicunt immediatam relationem ad Corpus Christi verum, quia super illud Papa non habet maiorem potestatem, quam simplex Sacerdos, quæ præcisè est potestas consecrandi. *Sab. uno:* Sed solum duo Ordines maiores, *nimirum Sacerdotalis, & Diaconatus* dicunt immediatam rationem ad Corpus Christi verum, sacerdotalis quidem, ut ad consecrandum; Diaconatus vero ad distribendum, ut fiebat in primitiva Ecclesia, non vero Subdiaconatus, nec Minores Ordines, ut patet ex eorum officiis. Ergo.

Confirmatur: Ideo Papa potest simplici Sacerdoti dare facultatem conferendi Sacramentum Confirmationis, qui potestas illud conferendi est præstans aliquid, quod habet immediatam relationem ad Corpus Christi mysticum, seu ad Fideles Confirmationis capaces, super quos Papa maiorem habet potestatem, quam simplex Sacerdos. Ergo è contra, cum super Corpus Christi verum non habeat maiorem potestatem, non potest simplici Sacerdoti dare facultatem conferendi Ordines, qui illud ut tempore resipicunt.

Oppono: Papa quibusdam Abbatibus Cisterciensibus dedit Privilegium conferendi suis Religiosis Diaconatum, & Subdiaconatum. Ergo.

Ad hoc dico i. De Diaconatu non certo constare, sed solum de Subdiaconatu fuit datum, si tamen datum fuit. *Secundo dico,* Papam in eo casu fuisse usum sententia, quæ tunc ei videbatur probabilior; Eo modo, quo supra *Tract. 10. Ex. 3. n. 47. & 48.* dictum fuit de dispensatione voti solemnis monachalis.

Resp. 3. Episcopus nominatus, electus, aut etiam confirmatus, si non sit Sacerdos, non potest ordinare Sacerdotes, potest tamen suis subditis dare beneficium; ut ab alio Episcopo ordinantur.

Ratio 1. p. Quia nemo dat quod non habet.

Ratio 2. p. Quia dare illam licentiam spectat ad potestatem Jurisdictionis exterioris; illam autem habet. Ergo.

Resp. 4. Episcopus excommunicatus, degradatus, hereticus, aut in mortali peccato existens, potest validè conferre Ordines, non tamen licet.

Hoc probatum est supra *Tr. 11. Ex. 4. n. 37. ad Q. 7.* ubi vide. Et n. 38. ad Q. 8. quæ dispositio requiratur in ministro Sacramento, ut non peccet.

XIX. Resp. 5. Episcopus, qui renuntiavit Episcopatu, validè ordinatur, quia retinet Characterem, sed non semper licet.

Declaratur: Episcopus potest renuntiari vel loco, & dignitate simul, vel loco tantum. Loco tantum renuntiari, si titulo, & auctoritate Episcopi retenetur ex meta hostium, aut ob aeris intemperie locum, seu Diocesis deserat, eique renuntiari. In quo casu, si ab alio Episcopo rogetur, potest validè, & licet ordinare subditos Episcopi rogantis, & intra ejus territorium, non verò propriis, quia nullus amplius habet; si verò propter aeris intemperie vel metum hostium tantum extra suam Diocesim moretur, jurisdictionem in suis non amittit, sed eos potest licet ordinare in aliena Diocesi cum licentia Episcopi Diocesani. Dignitati verò simul renuntiari, si etiam a se deponat officium, nomen, & dignitatem Episcopalem, v. g. ingrediendo Religionem, vel præveniendo promeritam dispositionem, & in hoc causa licet quoscumque valide ordinet ratione indebet characteris Episcopalis, sacros tamen Ordines nemini licet conferre potest, nisi ex dispensatione Papa, minores tamen conferre potest cum licentia propriorum Praelatorum.

Vide supra *Tract. 14. Exam. 1. num. 22.* quod ordinari ab Episcopo non sit, sine dimissori, extra tempora, sine interstribus, sine titulo, sine legitima aetate, per salutem in censura, &c. sint suspensi ab executione Ordinum.

Resp. 6. Non potest quis licite ordinari, nisi ab Episcopo proprio, aut alieno de licentia proprii. *Trid. Sess. 23. de Reform. c. 8.*

Ratio: Ut eviteetur confusio in Ecclesia, quæ vult omnium ordinari fieri.

XX. Resp. 7. Quatuor modis potest quis dici ad conferendos Ordines proprius Episcopus, & alter eius Subdius ad eos recipiendos. 1. Ratione originis. 2. Ratione domicilii. 3. Ratione beneficij. 4. Ratione triennalis familiaritatis.

Declaratur: Ratione originis, seu nativitatis potest quis (etiam alibi habens domicilium vel beneficium) ordinari ibi, ubi est natus, si parentes ibi habent fixum domicilium. Si verò in alio loco sit natus, quasi per transennam, v. g. in transitu vel peregrinatione parentum, non est ordinandus ibi, sed in loco domicili, vel beneficii, vel in loco originis parentum: vel (si sit filius tantum naturalis, aut illegitimus, ad ordinem tamen legitimatus) in loco originis maternæ; filius enim naturalis non sequitur originem paternam, sed maternam.

Ratione Domicilii; quo differt à simplici habitatione, hoc enim esse potest sine animo stabiliter, & perpetuo manendi, ut patet in studiis Academicis. Unde domicilium propriè dicitur, ubi quis constanter, & perpetuo (perpetuitate saltem propositi, licet postea per accidentem mutetur) habitationem fixit. Et potest quis tale domicilium habere in duplice loco, sicut quidam Officiales in dignitate constituti censur fixissum domicilium, & in sua propria arce, & in civitate, ubi sunt Officiales; dummodo aquiliter in utroque loco degant; non quidem mathematicè, sed proportionate, & moraliter.

Ratione Beneficij; quia ratione ejus aliquis fit Diocesanus illius Episcopi, in cuius Diocesi jam actu, & re ipsa habet titulum, & possessionem beneficij; unde non suffici nuda presentatio. Et hoc beneficium debet esse perpetuum, adeoque non suffici pensio temporalis; immo aliququin non est beneficium

non expirat. De quo vide de Leg. supra *Tract. 6. Exam. 5. num. 92.* Porro quod dimittendus, à dimittente prius examinandus, & approbadus est, nisi sit distans, quia alius potest commiti Episcopo ordinanti, pater ex dictis supra in princip. *Iulus Tract.*

Resp. 8. Regulares exempli (uti sunt Mendicantes) possunt accipere dimissorias à suis dumtaxat Praelatis, & non ab Episcopis. Quia cum sint exempli, non sunt illis subdit. Ita habeant ex privilegio *Sixti V. & Clem. VIII.* Hinc Religious sine licentia sui Superioris ordinatus, mortaliter peccaret, & incurceret suspensionem latam à *Pio II.* incidentem in plures poenas à *Sixto V.* taxatas. Vide in nostris Constitutionibus *dist. 2. c. 14. test. 12. ltt. X.* cuius Superioris licentia pro nostris Fratribus requiriatur, ut quis ad sacros Ordines mittatur.

Nota 1. Esse aliquorum sententiam, quod Praelati Regulares ex mandato *Clementis VIII.* debeant litteras dimissorias dirigere ad Episcopum Diocesano illius Monasterii, eo verè absente, vel impedito, causam impedimenti denuntiare alteri Episcopo, sub pena privationis à dignitate & voce adiutoria & passiva. Verùm hoc decretum non videtur esse universaler usu receptum, quia passim Praelati Regulares suo Diocesano Ordines non celebrant dimissorias suis subditis, ut à quocumque Episcopo cum Ecclesia Romana communionem habent ordinari possint, absque eo quod ullam mentionem faciant, an Episcopus propriis sit absens, impeditus, aut Ordines celebrare noluerit. Porro hæc præcise intelliguntur de Regularibus exemptis aliis enim sunt subiecti suo Ordinario.

Nota 2. quod dimissorise semel date non expirant morte concedentes, re adhuc integra, nisi expressè revocentur per Successorem. Quia sunt gratitudo facta, & privilegium, quod morte concedentes

SS. D. N. BENEDICTI PAPÆ XIV. CONSTITUTIO

De Regularibus ab Episcopo Diocesano ordinandis.

BENEDICTUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Impositi Nobis licet immeritibus Apostolici Ministerii ratio postulat, ut ad tuendum verum etiam veteres a Praedecessoribus Nostris sapienter statutas, siquidem fallacium rationum præsidio debitis fraudentibus effectibus novis, & inviolabilibus sanctiobus communiamus; si verò earum claritas prævis, & captiosis interpretationibus involvi, & obumbrari dignoscatur, easdem perspicuis, apertisque declaracionibus in propria luce collocemus.

Sanè que olim de ordinacionibus Regularium controversia viguit, an scilicet Regulares aliquamq[ue] Catholico Antistite indistinctè ordinari possent, an vero id juris prævivi pertinere ad Episcopum illius Diocesis intra quam sita est Religiosa domus, quam Regulari ad Ordines promovendis inhabitat, providis Romanorum Pontificum Praedecessorum Nostrorum Constitutionibus, & declarationibus iamdudum sublata fuit. In qua quidem controversia Episcopi locorum Ordinarii jura sua fundantes in generalibus Canonum statutis, & in ipsis exemptionum privilegiis, que Regularibus induita sunt, ordinaciones, utpote Diocesans Episcopio expressè reservatas, neque spectare posse ad Originis, quam Regulares a se abdicant, dum sacculo nunquam remittunt, neque porro ad Ordinarios Beneficii, quoniam ipsi ad titulum beneficii non promovent; proinde unicè spectare ad Episcopos Ordinarios eorum domicili, nimirum illius Diocesis, ac loci, in quo ipsi ordinandi commorantur. Contra vero Regulares Apostolicis privilegiis innixi, que certis Ordinibus recentius elargita, ac deinceps per viam communicationis ad omnes extensa fuerant

Vetus controve-

rsia de ordinatione

Regularium.

Rationes pro Epis-

copis Diocesani.

ajebant, ipsorum

Ordinarios eorum

ad Ordinarios Beneficii,

quoniam ipsi ad

titulum beneficii

non promovent;

proinde unicè

spectare ad

Episcopos

Ordinarios eorum

domicili,

nimirum illius

Diocesis,

ac loci,

in quo ipsi

ordinandi

commorantur.

Contra vero

Regulares

Apostolicis

privilegiis innixi,

que certis

Ordinibus

recentius

elargita,

ac deinceps

per viam

communicationis

ad omnes extensa

fuerant

Tract. XV. Exam. II.

rant, lictum sibi esse contendebant Sacros Ordines à quocumque Catholico Antistite, juxta eorum privilegiorum tenorem pro arbitrio suscipe.

Privilégia Regularium à Gregorio XIII. reducita ad terminos iuris.

Decretum ejusdem de ordinationibus.

Quod à Sexto V. confirmatur, & decatur.

Verum cum felicis recordationis Prædecessor Noster Gregorius Papa XIII. per suam Apostolicam Constitutionem, quæ incipit: *In tanta rerum: datam apud S. Petrum anno Incarnationis Domini 1573. Kalendis Martii, iustis, gravibusque de causis, alteram Constitutionem sui, Nostrisque pariter Prædecessoris S. Pii Papæ V. cuius initium est: Etsi Mendicantium: ad juris communis, & Sacri Concilii Tridentini terminos reduxisset; eodem quoque anno in causa Monachorum Ordinis Carthusiani Decretum edidit, quo ipsos ab Episcopis Diocesano, in quibus eorum Monasteria respectivè sita sunt, vel nonnisi de istorum licentia ab aliis quibusque Episcopis ordinandos esse declaravit, quemadmodum legitur in Lib. I. Decretorum Congregationis Concilii pag. 75. à tergib. un. Nostri Ordinantis obligetur babere expressionem licenciam Ordinariorum, in cuius Diocesi sunt, pro Ordinibus conferendis ab Episcopo alterius Diocesis: Sanctissimus Dominus Noster, etiam ex sententia Sacre Congregationis Concilii declaravit, obligari.*

Contigit autem sub illius Successore Sexto V. eamdem questionem retractari, insante universo Ordine Fratrum Prædicatorum. Quia de re idem Prædecessor posse manuam causa totius examen in præfato Congregatione Concilii habitum, constituit, licet Superioribus Regularibus litteras dimissoriales concedere suis respectivè subditis, ad Ordines suscipiendo; sed eas tamen Diocesano dimitatax Episcopo directas, nec alteri unquam, nisi cum forte is à Diocesi abfluerit, aut quantum in Diocesi existire, Clericorum tamen ordinationem non sit habitorum. Ita relatum habetur Lib. 4. prædictorum Decretorum pag. 108. *Sanctissimus Dominus Noster Sextus V. ex sententia Congregationis, respondit, Regulares posse concedere dimissorias ad Episcopum Diocesanum, eoque absente, vel etiam presente, & ordinationem non tenente, ad quocumque; dummodo ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinuentur quoad doctrinam.*

Tum etiam latius Demini à sancta memoria Prædecessore quoque Nostro Clemente Papa VIII. ad hunc modum controversias perpetuo extinguita, sequens Decretum editum fuit: *De mandato Sanctissimi Domini Nostri Clementis Divina Providentia Papæ VIII. tenore presentium mandatorum omnibus, & singulis quorundam Regularium Superioribus, ut de cetero observent, & observari faciant ea, quæ in Decreto Sacra Congregationis Concilii Tridentini continentur, cuius tenor est talis: Congregatio Concilii censuit, Superiores Regularis posse suo subito idem Regulare, qui prædictis qualitatibus requisitis Ordines suscipere valuerit, litteras dimissoriales concedere, ad Episcopum tamem Diocesanum, nempe illius Monasterii, in cuius familia ab iii, ad quos pertinet, Regularis positus fuerit, & si Diocesanus abfluerit, vel non esset habitibus ordinationes, ad quocumque alium Episcopum; dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit examinetur quoad doctrinam, & dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem Dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diocesanus vel alij fueros, vel nullus esset habitorum ordinationes. Verum, cum à Superioribus Regularibus, Episcopo Diocesano absente, vel ordinationes non habente, litterae dimissoriales dabuntur, in eis utique hujusmodi causam absente Diocesani Episcopi, vel ordinationem ab eo non habendum exprimere oportet. Quod qui non fecerint, offici, & dignitatis, seu administrationis, ac vocis affliva, & passione priuisionis, ac alias arbitrio ejusdem Sanctissimi Domini Nostri Pope reservatas penas incurvant. In quorum fidem, &c. Datum Rome die 15. Mensis Martii 1596.*

Controversia utrinque renovatur. Hoc emanato Pontificio Decreto, eoque tam claris verbis concepto, jure sperandum videbatur hujus generis lites non amplius auditum iri, sed contra accidit, dum ex una parte nonnulli Episcopi ultra Montes constituti contendere coepérunt, necessarias esse Regularibus dimissorias etiam Ordinariorum eorum originis, quæ possent ab Episcopis ad Sacros Ordines promoveri; ex altera vero Regulares, obtinentes in præfato Clementis VIII. Decreto derogatum non fuisse Apostolicum privilegium, que eorum Ordinibus, sive directe, sive per communicationem induita fuerunt, ut scilicet a quocumque Catholico Antistite ordinari possent, hujusmodi Decreti vim, & observantiam declinari se posse putarunt.

Dimissoria ordinariorum originis à Regularibus non requirende. Verum, quod attingat ab Episcopis, ipsius Congregatio Concilii die 28. Februario anni 1654. ut notatum reperitur Lib. XIX. ipsius Decretorum pag. 316. ita descripsit: *Regulares volentes se promovere ad Ordines non teneri ostendere dimissorias Ordinariorum proprie originis, sed sufficiere, ut obseruant formam prescriptam in Decreto san. mem. Clementis VII. Quod etiam amplissimum confirmatum fuit in alio Decreto edito die 17. Martii anni 1674. Decretorum Lib. XXVII. pag. 261. & sequentibus.*

Quod vero spectat ab Regularibus; cum eorum presumptum jus una cum rationibus ab ipsi plenissime deducit, in quād Congregatione particulari nonnullorum Sanctæ Romanae Ecclesie Cardinalium a felicis recordationis Prædecessore Nostro Innocentio Papa XIII. deputata, cui Nos in minoribus tunc existentes nostræ qualemcumque operam, pro demandato Nobis Secretarii munere contulimus, diligenter expensum, & exanimatum fuisse; cumque ad hujusmodi questionem definiamd id potissimum vissum esset in iure statendum, ad effectum eximendi Regulares à præfati Decreti Clementini observantia sufficeret, quod privilegium suscipiendo Ordines à quocumque, ipsiis post Concilium Tridentinum, à quo hujusmodi antiqua privilegia abrogata fuisse satis constat; an vero prædicta Regularibus, ut quibus directe, & expressè induita fuerunt; Item Innocentius Prædecessor audio præfato Congregationis particularis consilio, decrevit, satis esse, ad suum effectum, quod hujusmodi privilegia post Concilium Tridentinum concessa fuerint, quamvis præfato Clementino Decretu posteriora non sint; dummodo tamen recte concessa fuisse constet, non vero in communicatione prædictorum de uno in alium Ordinem derivata assentur, quemadmodum ipse Innocentius in suis Apostolicis literis, incipientibus: *Apostolici M. Maii anni 1723. dati, ac deinde confirmatis à Sanctæ memoria Prædecessore pariter nostro Benedicto Papa XIII. per alias similes literas datas die 23. Septembris anni 1724. quorum initium est: In supremo, aperte declaravit, his verbis: Quoties ergo Regulares ad Ordines erant promovendi, servata omnino Decretum Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum à pia memoria Clemente VIII. Prædecessore etiam Nostro con-*

fir-

concessa fuisse post ipsum Clementis Prædecessoris Decretum: Ac præterea prædicta Regularibus, ut quibus directe, & expressè induita fuerunt; Item Innocentius Prædecessor audio præfato Congregationis particularis consilio, decrevit, satis esse, ad suum effectum, quod hujusmodi privilegia post Concilium Tridentinum concessa fuerint, quamvis præfato Clementino Decretu posteriora non sint; dummodo tamen recte concessa fuisse constet, non vero in communicatione prædictorum de uno in alium Ordinem derivata assentur, quemadmodum ipse Innocentius in suis Apostolicis literis, incipientibus: *Apostolici M. Maii anni 1723. dati, ac deinde confirmatis à Sanctæ memoria Prædecessore pariter nostro Benedicto Papa XIII. per alias similes literas datas die 23. Septembris anni 1724. quorum initium est: In supremo, aperte declaravit, his verbis: Quoties ergo Regulares ad Ordines erant promovendi, servata omnino Decretum Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum à pia memoria Clemente VIII. Prædecessore etiam Nostro con-*

fir-

De Sacramento Ordinis.

firmatum die 15. Martii 1596. quo sancitur ad Episcopum Diocesorum litteras dimissorias pro eorumdem Ordinum susceptione à suis Superioribus esse dirigendas, præterquam in casu, quo Diocesanus à Diocesi abierit, expressa fieri debeat mentio, vel de illa alia causa, videlicet, quod ordinationes non sit habitorum; exceptis tamen quod prædicta Regularibus illis, quibus per speciale prærogativam à Septe Apostolica post Concilium Tridentinum fuerit concertum, ut à qualibet Antistite Ordines suscipere possit, super quo induito nihil praesente innovere intendimus.

Transgressiones ex legum ignorantia, & præterea in dis consumerent, quam in studio sacram Legum, quibus Ecclesiastice disciplina contineatur, utiliter colloccarent, ac nisi aliquibus arbitrium pro lege, præjudicata opinio pro ratione, atque in legum etiam clarissimam Archiepiscopatu residentibus contigisset, ut Regularibus quidam ex ea Urbe repente digressus, suique Superioris dimissorias ad Episcopum finitimum defenseris, tametsi nullo pauci docere posset, Nos Clericorum Ordinationem non habitorum, Sacrum Presbyterium revertereatur; Quam tamen tolerandam audaciam Nos a Canonicarum Sanctionum rigorem

pro autoritate esset; nec olim Nobis in nostro Bononiensi Archiepiscopatu residentibus contigisset, ut Regularis quidam ex ea Urbe repente digressus, suique Superioris dimissorias ad Episcopum finitimum defenseris, tametsi nullo pauci docere posset, Nos Clericorum Ordinationem non habitorum, Sacrum Presbyterium revertereatur; Quam tamen tolerandam audaciam Nos a Canonicarum Sanctionum rigorem monito Pastorali à Nobis tunc editio, inter impr. monit. 3. Lib. 11. Neque rursus ex quo ad universalis Ecclesiæ regimen, Deo si disponente, assumti fuimus, plurim Episcoporum Fratrum Nostrorum que relata ad Apostolatum Nostrum delata fuisse; qui nimirum non sine magno animi nostri dolore apud Nos expostulare non desunt, à pluribus sapè Regularibus in eorum Diocesibus respectivè commorantibus similiter perpetrari in spretum Ecclesiasticarum legum, atque pecuniam Sanctionum.

Prem. quæ inobedientibus ipso facta astringuntur (si quidem in autographo supra relata Clementini Decretum inveniuntur, it distincte legitur; incurrant, it non autem, quod falso non nemo asservat: incurrit) dum scilicet Superiores Regulares, qui subditis suis non ad prescriptum ejusdem Decreti dimissorias litteras concedunt, suorum officiorum, ac dignitatum, & vocis activæ, atque passivæ, irregulariter inveniuntur, ac denique Antistites, qui ipsi manus imponunt, non facile effugient. Canonicas ponas adversus eos propositas, qui alieno subditos absque sufficientibus dimissoriis ordinare presumunt. Qui etiam plerumque culpa non vacant in eo, quod cum ex usu rerum intelligere possint, complures Regulares non alia de causa, proprio domicilio relicto, iter arriperet, quam ut se subducant examini Episcopi Diocesani, cuius hac in re jurisdictionem, aut minium rigorem perhorrescant, aliumque inveniant, qui vel nillo, vel admodum levi praemissio examine, Ordines ipsis impertiarunt, quies hujusmodi facilitate erga illos uitetur, totius adversus consultissima Tridentina Synodi Decreta delinquent: Ex siquidem Sess. 23, cap. 12. de Reformatione, sic statut: Regulares quoque, nec in minori estate, nisi sine diligent Episcopi examine ordinantur, prærogativæ quibuscumque quod hoc tenetis exclusi.

Nos autem consuetu. Sed Apostolice clementia uiri volentes libenter abstinemus à designandis, aut nominandis hoc loco Regularibus, de quorum excessibus in hoc rerum genere graves Pontifex abso-

nuit transgressores: matè ad hunc diem admisis sunt, à districtoris judiciali inquisitione liberamus: quin immo Ordines promoto, & singulos in hoc delinquentes, sive Superiores Regulares, sive Regulares ad

censuris, & penis Ecclesiasticis, quas hac de causa respectivè ante hac incurserint, quibusque innotaverint, & absolvantur, & absolutoriis Nostra plenitudine, ac de Apostolica benignitate tenore præsentium absolvantur, & censeri esse, & censeri decernimus, & cum iisdem super quocumque irregularitate per eos forsan, causa, & occasione præmissis, quomodo libet contracta, ad omnes etiam Sacros, & Presbyteriales Ordines, eorumque exercitum, atque ad omnia, & singula eorum respectivè Religionem manuaria, pari auctoritatis plenitudine dispensamus. De cetero tamen infrascriptas Leges in posterum omnino observantur, motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac matura deliberatione præmissa edicimus, atque statuimus.

Conformat relata. Sanctiores sub patre, & in his ibidem, & in iure statutis,

cumque in futurum spectabili, inviolabiliter observari præcipimus, & jubemus. Transgressores quoque omnibus penis in præmissis contentis, aliisque per Apostolicas Constitutiones, & per Sacros Canones statutis, & Superiores nimirum Regulares eas omnes, quas, ut preferuntur, supradictus Clemens VIII. Prædecessor constituit, & sanxit: Regulares autem, qui contra illius Decreti præscriptum promoti fuerint, suscipientes ab Episcopo, qui propriis ad hunc effectum dici, & haberit nequit, necnon adversus Episcopos, alienos subditos indebet ordinantes, in jure Canonico, & in Constitutionibus Apostolicis statute habentur.

Mandat in posterum volumus, atque decernimus, ut Superiorum Regularium dimissorias, quæ id est ad alium Antistitem directas fuerint, proprieat quod Episcopus Diocesanus extra Diocesem commovere; vel ordinationem non sit habitorum, nullus sint roboris, & secretarii, aut Secretarii ejusdem Episcopi Diocesani, ex qua constet, vel ipsum à Diocesi abesse, vel Clericorum Ordinationem habitorum non esse proximo legitimo tempore.

Episcopi non arcuntur prærogativæ Regularium de Ordinibus suscipiendis extra tempora,

dus esset. Quod si aliquis Antistes Regularem virum, in sua Diocesi proprium domicilium non habens solis ipsius Superioris dimissorialibus litteris contentus sine adjuncta praefata attestatione in forma probandi, ad Ordines promovere prasumpserit; decernimus, & declaramus hunc ipso facto incurtere in personas Canonicas adversa eos constitutas, qui alienum subditum legitimis dimissoriis destinatum ordinaverint.

Privilegia suscipienda Ordines à quocumque an, & quibus suffragentur.

Quemadmodum verò eorum Ordinum Regularium privilegia firma, & rata esse voluntum, quibus ab Apostolica Sede reperitur indultum, ut eorum alumni à quolibet Catholicis Antistite ipsius, Sedis gratiam, & communionem habente ordinari valeant; atque hujusmodi privilegia post Tridentinum Concilium, & ab ipsis nominatis, atque directè, non autem per communicationem concessa fuerint; Ita porrò omnia similia Privilegia, quae alii Ordinibus ante prefatum Concilium Tridentinum, ab ipsa etiam Apostolica Sede, & sub quibuscumque tenoribus, & formis, indulta sint, vel etiam post ipsum Concilium non ipsis directè concessa, sed per communicationem ad eos extensa esse dicantur, insidem auctoritate, & tenore, nulla, & irrita, omnique vigore, ac robore, ad effectum, de quo agitur, penitus desumpta, & vacua esse volumus, & statutum: Decernentes hujusmodi privilegia nequam post Concilium Tridentinum, in corpore iuri clausis, aut litteris Apostolicis, quibusvis Personis, Collegiis, Locis, Ordinibus etiam militibus, Congregationibus, Societatis, & Instituti, aliisque quibuslibet specifica, & individua mentione dignis, etiam sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam clausulis, & Decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & irritantibus, in aliis quomodo libet in contrarium præmissorum concessis, ac pluriis confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque toto tenoribus forma, causas, & occasiones presentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & exactissimè servatis, & effectuum plenissimè, & amplissimè, Motu pari derogamus, & derogatum esse volumus, exacteris contraris quibuscumque.

Quid observandum in eorum usu.

tias pro libito ipsis utantur; minime verò ad ostendandam duntaxat ipsorum privilegiorum singularitatem;

quemadmodum aliquibus in more possum esse novimus, qui pridiè illius diei, quo ab Episcopo Dioce-

sano Clericorum ibidem Ordinationis munere, ad pristinum domicilium redeunt, idque se facere ajunt,

indemnitudini consulunt; quasi vero Apostolica privilegia, nonni cum aperto Episcopi

Dioecesani contempnū, suam vim, & robur habitura forent.

Adhortatio Pontificis ad sinceros amicos conjunctionem.

Denique tam Ven. Frates Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, quam dilectos Filios omnium Regularium Professores, quam maximè possimus Apostolice voluntatis studio, per misericordiam Dei Nostri, & per charitatem Sancti Spiritus hortamur in Domino, & obtemperam, ut iam in hoc negotio, quam in ceteris omnibus, soleti sint unitatem spiritus, & sincera dilectionis concordiam servare. Me minorint Regulares, quo loco Spiritus Sanctus posuerit Episcopos regere Ecclesiam Dei; quad ipsi à Sacrosancta Oecumenica Lateranensi Synode sub Leone X. habita inculcavunt fuit, per hac verba; *Eodem insuper Frates in virtute sancte obedientie monemus, ut eodem Episcopos loco Sanctorum Apostolorum subrogatos, pro debita & Nostri, & Apostolice Sedis reverentia, congruo honore, & congruis observantia veneremur; Neque obiviscatur Episcopi, Regulares Viros ipsos datos esse adiutores in Dominice vince cultura; subdit enim eadem Santa Synodus: Ipotr quoque Episcopos hortamur, ac per viscera Dei Nostri regarimus, ut Fratres ipsos officiis benevolo prosequentes charitablem, ac benignè foreant, &c. Etiamque in agro Dominicano cooperantes, eorumque laborum participes prompta benignitate recipiant; Deum, & Episcopi, & Regulares simul animam advertant ad id, quod ibidem subiectur: Una est Regularium, & Ecclesiasticorum, Prelatorum, & Sacerdotum, exemptorum, & non exemptorum universalis Ecclesia, extra quam nullus omnium salvatur, eorumque omnium unus Dominus, una Fides, & propterea decet eos, qui ejusdem sunt corporis, unius etiam esse voluntatis.*

Hac profecto Christiana veritas, & charitatis documenta cum utrinque servata fuerint, et mutuam defensionem, omnibus in rebus, adeoque in hac etiam Ordinationum materia, importuna parientium querelam penitus contingent. Neque enim Regulares conqueri poterant, quod, recusantibus Episcopis Sacra ordinationem administrare, præterquam in temporibus ab

Ecclesia statutis, eorum privilegia de Ordinibus extra tempora suscepimus effectu vacua remaneant; Episcopis enim alios etiam opportunos dies ordinantis Regularibus facile invenient. Episcoporum autem cessabunt querelæ, quod Superiores Regulares, ad eludendum Decreti Clementini observantiam, advenientibus Ordinationum temporibus, subditos suos domicilio moveant, eodemque statim post susceptos Ordines, falsis de causis ad pristinum Monasterium reverti jubent; si quidem Regulares hujusmodi agendi rationem, quam, & alias in foro externo gravior vindicantur fuisse, & in posterum districte corredament fore noverint, tum à probi Viri honestate, & fide alienam, tum etiam debita erga Sacros Ecclesiarum Antistites observantia contraria esse, ipsi se facile cognoscent.

Præsentes verò Nostras literas, & in eis statuta quocumque etiam ex eo, quod quilibet in præmissis, seu eorum aliquo, jus, vel interesse habentes, seu habere quomodo libet prætententes, cuiusvis status, gradus, ordinis, præminentia, vel dignitatis existant, sive alias specifica, & individua mentione, & expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, & audiiti, neque causa, propter qua eadem præsentes emanaverint, ad ducta, verificate, vel sufficienter, aut nullo modo justificatae fuerint, aut ex alia qualibet, etiam quantum tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis viito, seu intentionis Nostræ, aut interesse habentium consensu, aliquo quolibet, etiam quantumvis magno, ac formali, ac substantiali defectu notati, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari; aut ad terminos iuri reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutions in integrum, aliudve quocumque iuri, facti, vel gravior remedium intentari, vel impetrari, aut etiam Motu pari, & de Apostolica potestatis plenitudine similiter concessu, vel emulatio quæpiam in judicio, vel extra illud uti, seu se juriare ullo modo posse; sed ipsas præsentes semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, siue plenarios, & int̄ ḡos effectus sortiri, & obtinere, ac ab illis ad quos spectat, & pro tempore quæcumque spectabit, inviolabilitate, & inconcusse observari.

Sicque, & non alter in præmissis conscribi, atque ita per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam causarum Palati Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardiniales, etiam de latere Legatos, & Apostolica Sedis predicti Nunios, aliosque quoslibet quocumque præminentia, ac potestate fungentes, & functi, sublati eis, & eo-

corum cuiilibet aliter judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scient, vel ignoranter contigerit attentari.

Contraria plenissime derogatur. Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, & Cancellarie Apostolica Regula, & Syndicalibus Concilii editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, necnon quibusvis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboris, statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis Personis, Collegiis, Locis, Ordinibus etiam militibus, Congregationibus, Societatis, & Institutis, aliisque quibuslibet specifica, & individua mentione dignis, etiam sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibusvis etiam clausulis, & Decretis, etiam derogatoriarum derogatoriis, & irritantibus, in aliis quomodo libet in contrarium præmissorum concessis, ac pluriis confirmatis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque toto tenoribus formas, causas, & occasions presentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & exactissimè servatis, & specificatis respectib[us] habentes, illis alia in suo robe permanuntur, hac vice dumtaxat, ad præmissorum traxis quibuscumque.

Publicationi presentis Constitutionis in Urbe tribuitur ois personalis intimatio[nis omnibus. Volumus insuper, & eadem auctoritate praedicta mandamus, ut eadem præsentes, & in ignorantiam pretenderet velet, ipsas præsentes, seu earum transumpta, ad valvas Ecclesie Sancti Joannis in Laterano, & Basilice Principis Apostolorum de Urbe, necnon Cancellarie Fiorae per aliquem ex Corsarioribus Nostri, ut moris est, publicari, & affigi, sicutque publicationis & affixas, omnes, & singulos quos concernunt, seu concernent in futurum perinde aificeare, & arcere, ac si unicuique illorum personaliter intimatae, & notificatae fuissent.

Utque eundem præsentium transumptis, seu exemplis etiam impressis aliquis Notarii publici subscriptis, & Sigillo persone in Ecclesiastica Dignitate constituta munitis, eadem prorsus fides, tam in Judicio, quam extra illud, ubique locorum habeatur, quippe præsentibus habetur, si fore exhibeta, vel ostense.

Transumptis demandantur sanctorum. Nulli ergo omnino hominum licet paginam hanc Nostrarum confirmationis, approbationis, innovations, voluntatis, mandati, statuti, decreti, declarationis, infringere, vel euauo temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indigneationem Omnipotens Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

Dat. Pontif. an. 7. Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem anno Incarnationis Domini 1746. 3. Kalendas Feb. 1746. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem anno Incarnationis Domini 1746. 3. Kalendas Feb. 1746.

D. Card. Passioneus.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevia. Anno à Nativitate Domini Nostri JESU CHRISTI 1747. Indictione 10. die verò 4. Martii Pontificatus auctem SS. in Christo Patris, & Domini Nostri D. BENEDICTI, Dinya Providentia Papæ XIV. anno septimo, supradicta Constituio affixa, & publicata fuit ad valvas Basilice Lateranensis, & Principis Apostolorum, & Cancellarie Apostolice, Curiaq[ue] Generalis in Monte Citorio, & in Aie Campi Fiorae, ac in aliis locis solitis, & consuetis Urbis per me Joan. Baptistam Angelini Apostol. Curs.

Joseph Renzoni Mag. Curr.

Nota 2. Speciale quid esse de eo, qui à Papa est ordinatus, nam sine Papa licentia non potest ordinari ab alio, cap. In distribuendis, 12. tit. de Qualitatibus ordinis, & hoc ab singulari reverentiam Papa Ordinantis. Major hoc de causa debetur honor illi Ordinantis, cap. Per tuas 7. de Major. & obediencia, non tamen est exceptum à jurisdictione Episcopi.

Quiquer hic posset, quotuplex sit, & quæ intentio requiratur in Ministro Ordinis? Sed hoc patet ex dictis de Sacramentis in communis, Tract. 11. Exam. 4. num. 32. n. 32. & 33. n. 35. Item que dispositio requiratur in eo, nimirum in statu gratiae. Sed hoc vide ibid. n. 38. XXII. His addit, quod Episcopus collatur, & Clericus recepturus Ordines sacros (dico sacros, quia Minores conferunt etiam aliquando post prandium) debeant esse Jejunii, tum propter reverentiam Sacramentum, tum propter sacram Communionem sumendum. Quod autem ordinatur, & ordinans, si aliquid non sit jejunium, pridiè jejunent, optimè faciunt, & est de consilio; sed videtur bene dicere Gobat, quod de hoc nullum textum in iure inventari; adeoque dum videtur aliquem sub mortali ad obligare.

XXIV. Resp. 2. Juxta Statutum Trid. sess. 23. de Reform. cap. 11. servanda sunt intermissiones, seu temporum intervalla, nimirum unius anni inter inferioris, & superioris Ordinis susceptionem, nisi aliud Episcopo expedire magis videatur, & nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas judicio Episcopi aliud exposcat. Usus de facto obtinuit, ut Minores eodem die conferantur, & in quibusdam locis ex rationabili causa cum iisdem eodem

Hhhh die

die Subdiaconatus; quia hoc non repugnat Tridentino: hoc enim solum loquitur de duobus Ordinibus sacris.

Ratio interstitorum est: Ut ordinati in quovis munere se prins exerceant, & cum state vita mercatum, & doctrina major accrescat, & vita spiritualis Magistrum agere non presumat, qui vix discipulus esse cepit. Hanc ob causam Praelati Ecclesie non debent esse tam faciles ad dispensandum, praesertim sine personarum delectu.

Nostra Constitutiones dist. 2. cap. 14. text. 11. lltt. X. ita habent: in Capitulo Bononiensi 1564. preceptum fuit, omnia Decreta communia Concil. Trid. de state, vita, & moribus ordinandorum firmiter observari; & fuit additum, ut nemo post suspicionem Minorum Ordinum ante elapsum annum ad Majores promoveatur. Nec Subdiaconus intra spatium alterius anni ad Diaconatum ascendat, nisi sit Ministrorum necessitas, quia Patronum consilio judecetur sufficiens causa, ut alter fiat, & ordinatur Episcopo etiam referatur, & renuntietur. Hæc ibi.

Note: Interstitia temporum non esse accipientia mathematicè, ut sit spatium duodecim mensium completum, quasi de puncto ad punctum, sed potest, qui hoc anno in Sabbato Paschalis suscepit Subdiaconatum, anno sequenti in eodem Sabbato, licet citius veniat, recipere Diaconatum.

Resp. 3. Quando Clericus secularis cum dimis- soris vadit ad alienum Episcopum, non hic, sed propriis ipsis ordinandi Episcopus potest dispensare in interstitiis.

Ratio: Tum quia dispensatio est actus jurisdictionis, qui non recte exercetur in subditos alienos. Tum etiam, quia ad proprium Episcopum speciatu- dicare, an dispensatio conducat sua Ecclesie, vel saluti ordinandi.

Resp. 4. De Dispensatione interstitorum pro Regularibus Sacra Congregatio declaravit, quod illa pertinet ad Episcopum ordinantium, qui quadau- cas in Concilio expressas pro dispensando in hoc deferre debet iudicio, & attestatione Superioris Regi- gios ordinandi; verum, ut docet noster de la Cruz, juxta Bullam Gregorii XIII, pro Societate in Bullario Emmanuelis Rodriguez relata, Generales Ordinum, & ab istis delegati, possunt cum suis subditis dis- pensare in interstitiis.

Resp. 5. Greg. XIII. Societati JESU in Bulla Pium, & utile, &c. dedit privilegium, ut ejusdem Religiosi extra tempora immo tribus diebus festi con- tinuis sacros Ordines suscipere queant. Circa hoc pri- vilegium disceptant DD, an alii Religiosi in eo com- municent, necne? Negant Jesuicæ, dicentes, dic- tum Gregor. XIII, prohibuisse communicationem; af- firmant & contra alii. Quæ controversia ex ipso Bul- la, vel prohibitionis textu dirimenda esset. Quidquid de hoc sit; probant alii AA. ut videtur est in Gebat, & nostro de la Cruz, Gregorium XIV. apud Rodriguez expresse fecisse illam extensionem ad alios quoque Ordines. Item Alexandrum VII. & Eugenium IV. diu ante Gregor. XIII. fecisse alios Regularibus idipsum ius, quod Societati specialiter dedit Grego- rius XIII.

Accedit, quod hoc privilegium non revocetur per Trid. sess. 23. de Reform. c. 1. ubi statut: Ordines debere celebrari temporibus à iure statutis. Quia (ut arguit La Crux) lex generalis non revocat pri- vilegium paucorum, quando de illa saltem in gene- rali non fit expressa revocatio. His non obstantibus pauci Episcopi possunt induci, ut hanc sententiam in praxi amplectantur.

XXV. Resp. 6. Episcopo non licet suos etiam sub- ditos in aliena Diocesi ordinare, ut alia Pontificia- lia exercere sine licentia expressæ Ordinarii loci. Ita statuit in Trid. sess. 6. de Reform. c. 5. Si se- cūs fiat, Episcopus ab exercito Pontificali, & sic ordinati ab executione Ordinum, sint ipso juri suspensi.

Ratio: Ut conserventur Dioecesum limites, &

cujusvis Episcopi auctoritas, mutua pax, & tran- quillitas.

Resp. 7. De loco Ordinationis intra Diocesum, Concil. Trident. sess. 23. de Reform. cap. 8. ita statut: Ordinationes in Cathedrali Ecclesia vocatis, presen- tibusque ad id Ecclesiæ Canonis publicè celebrantur. Si autem in alio Diocesis loco presente Clero loci, dignior, quantum fieri potest, Ecclesia semper adestatur.

Nota tamen, hoc statutum non esse usu recep- tum, vel contraria consuetudine abrogatum; quia nouum est, quod nonnulli Episcopi Ordines confer- vant, vel in Saccello Curia sua Episcopalis, vel in alio Saccello, sive Templo quocumque.

EXAMEN III.

De Ordinibus Minoribus in genere, & in specie.

QUÆRO I. Suscepunt quatuor Minorum ex quibus materia solent examinari, & quam scientiam debent habere?

XVII. Resp. De eorum scientia, seu literatura, vide Exam. 1. num. 2. Resp. 2. Materia, ex quibus solent examinari, sunt, quæ his sequuntur, & quæ specificat sunt, idem Resp. 3. usque ad q. 3. immò præter Caechismum debent scire omnia, quæ haec in 1. & 2. Examine dicta sunt de es- entia, effectu, subiecto, atate, ministro, tempo- re, interstitiis Ordinationum.

QUÆRO II. Quot sunt Ordines Minorum? Cur dicuntur Minorum? Cur non sacri? Quæ requisita ad susceptionem? Quæ obligations?

XVII. R. 1. Quatuor sunt minorum Ordines, scilicet Ostiarium, Lectoriatus, Exorcistatus, Acoly- thatus. Dicuntur Minorum, quia Clericum ponunt in gradu minori, & ab Eucharistia remotori, quam Majores. Dicuntur non sacri; quia non versantur circa rem sacram, nec habent adjunctam obligationem continentis, ut explicatur est in Ex. 2. n. 9. R. 8. ubi etiam patet, an omnes sint Sacramenta. Et in eodem Ex. 2. n. 16. patet, quod ad eos non requiriatur titulus Ordinationis, cum ordinati possint re- denerat ad seculum motu proprio.

Resp. 2. Quodnam sit subiectum capax Ordinum minorum, patet ex Examini precedentem. Ultra hoc Ordinandus, dum comparet, debet esse tonsuratus, teste talari indutus, & superpelliceo, & habere can- delam offrandem, & sufficienter dispositus ad sacram Communionem recipiendam. Ad quam tamen non est obligatio sub mortali, quia non constat de pra- cepto. Item præviæ debet exhibere testimonium vita, & moribus, quod potest dari a Parochio, & Magistro Schola, in qua educatur, juxta Trid. sess. 23. de Reform. cap. 5. Et deinde examinari, juxta dicta ex Trid. in Ex. 1. n. 1. Et debet esse ab Exam- inatoribus approbatum.

Resp. 3. Ordines minorum ex se non inducent specialiæ obligationem, nisi 1. ad recitandos illos Psal- mos, quos Episcopus ordinans injungit, de quibus vide supra de Horis Canonis Tr. 10. Ex. 5. n. 69. 2. Ad portandam Clericam, seu habitum, & tonsuram, de quo vide loco citato ex Tr. 7. Exam. 3. num. 55. 3. Ad Horas Canonicas, si sit Regularis Choro additus, vel habeat Beneficium. 4. Juxta Trid. sess. 23. c. 11. tenentur Minorista in unoquoque manere juxta prescriptum Episcopi se exercere, id- que in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia.

Quæruntur hic posset: An Minorista suum Officium exercentes in mortalibus, peccent mortaliter? Sed ad hoc negativè patet supra Tract. 11. Exam. 4. n. 37. ante Resp. 5.

Vide etiam in Exam. 1. num. 5. Resp. 3. quæ sint Clericorum privilegia, & num. 6. Quæ sint eius prohita? Nunc ad minores Ordines in particu- lari suo ordine, quorum primus est

Or-

De Sacramento Ordinis.

611

Ostiarium.

QUÆRO III. Quid censes de eo? Eius Officium? Materia, & forma? Instutione? &c.

XVIII. Resp. 1. Ostiarium definitur sic: Est Or- dinatio, vel Ordo Ecclesiasticus, per quem datur potestas aperiendi, claudendi, & custodiendi Eccle- siam; nimis dignos recipiendo, indignos, Aposto- las, Hæreticos, excommunicatos, &c. repellendo.

Nota, quod quamvis hoc etiam possint facere Laici, non tamen ex officio, sed solum ex commis- sione. Item canes expellere (puta vero & physi- cos) non est officium Ostiarium, sed Sacristæ, vel alterius ad id deputati.

Resp. 2. Officium Ostiarium patet ex data definitione.

Resp. 3. Materia remota Ostiarium sunt Claves Ecclesie, proxima est traditio earum: & in hoc imprimitur character.

Resp. 4. Forma sunt verba Episcopi ordinantis quæ ad traditionem materie profert, nimis hæc. Sic age, quasi Deo rationem redditurus pro his rebus que his clavibus clauduntur.

Resp. 5. Hic Ordo est à Christo institutus, vel in ultima Cena, vel quando dixit: Ego sum ortum, vel quando vendentes, & ementes ejicit ex Tem- pio. Secundus Ordo minor est

Lectoratus.

OUÆRO IV. Quid de illo? &c.

XIX. Resp. 1. Definitur sic: Est Ordo Ecclesiasticus, vel Ordinatio, qui confert potestas spiri- tualis Prophetias, & sacras Scripturas, etiam (extra Missam tamen) Evangelium legendi.

Resp. 2. Officium Lectoris patet ex hac defini- tione; ad quod etiam spectat, Catechumenis, seu adulis baptizandis tradere indiciones Fidei.

Resp. 3. Materia remota Lectoratus est liber, con- tinens Scripturas, nimis Epistolæ, & Prophetias. Proxima est traditio libri, & in ea imprimi- tur character. Si pro materia porrigitur Brevia- rum, esset validus ordinatio, quia continet dictas Scripturas.

Resp. 4. Forma sunt illa verba Episcopi sub tra- ditione prolatæ: Accipe, & esto Verbi Dei relator, habbitur, si fidelerit, & viriliter Officium tuum im- plaberis, partem cum illis, qui verbum Dei ab initio bene ministrarunt.

R. 5. Certum tempus institutionis hujus Ordinis non scitur. Potest dici, quod sit à Christo institutus, quando in templo aperto libro legit Lectionem Isaiae, & postea tradidit ministerio. Tertius Ordo minor est

Exorcistatus.

OUÆRO V. Quid de isto?

XXX. Resp. 1. Definitur sic: Est Ordo Ecclesiasticus, vel ordinatio, qui confert potestas manus imponendi super energumenos, id est, obse- ssos à Diabolis, & super eos legendi exorcismos ad Diabolos compescendos, & expellendos. Unde hæc vox Exorcista significat idem quod increpans.

Resp. 2. Officium Exorcistæ patet ex hac defini- tione.

Resp. 3. Materia remota hujus Ordinis est liber Exorcismorum; Proxima traditio ejus; Et in hoc im- primitur character.

Resp. 4. Forma sunt illa verba Episcopi: Ac- cipe & commenda memorie, & habe potestatem im- ponendi manus super energumenos, rite baptizatos, si- nister Catecumenos.

Resp. 5. Christus hunc Ordinem instituit, quan- do obsecum à demone liberavit, ponens digitos in auriculam ejus.

Nota, dixi in definitionibus: Est Ordo, vel Or- dinatio. De quo vide in Exam. 2. num. 7. R. 3. &

4. Sumitur enim interdum effectus pro causa; Ordo est effectus Ordinationis, quia Ordo est gradus, vel potestas per Ordinationem, seu externam ceremo- niā, aut sensibile signum collatus. Quartus Ordo minor est

Acolythus.

OUÆRO VI. Quid de eo?

XXXI. Resp. 1. Sic definitur: Est Ordo Ecclesiasticus vel Ordinatio, qua datur potestas cœro- accendi, eos ad altare transierendi, & urceos Subdiaconi pro sacro ministerio porrigiendi.

Resp. 2. Officium Acolyti patet ex definitione; ad quod spectat, quod debeat Diacono, & Subdia- cono inserire, urceos aqua, & vino plenos Sub- diaconi porrigiendos, à quo servitio dicitur Acolythus.

Resp. 3. Materia remota Ostiarium sunt Claves Ecclesie, proxima est traditio earum: & in hoc imprimitur character.

Resp. 4. Forma sunt verba Episcopi ordinantis quæ ad traditionem materie profert, nimis hæc. Sic age, quasi Deo rationem redditurus pro his rebus que his clavibus clauduntur.

Resp. 5. Hic Ordo est à Christo institutus, vel in ultima Cena, vel quando dixit: Ego sum ortum, vel quando vendentes, & ementes ejicit ex Tempio. Secundus Ordo minor est

Lectoratus.

OUÆRO VII. Quid de illo?

X. Definitur sic: Est Ordo Ecclesiasticus, vel Ordinatio, qui confert potestas spiri- tualis Prophetias, & sacras Scripturas, etiam (extra Missam tamen) Evangelium legendi.

Estre de essentia, ut tangatur uterque Urceolus?

Dico: Valor salvatur, si tangatur unus.

Estre necessarium tangere etiam pelvicolam, cui Urceoli inserviant?

Non est: Quia nullo modo est materia, nec semper adhibetur in Missa.

Resp. 4. Duplicit Ordinis hujus materie duplex correspondet forma, Una est: Accipe Cererarum cum cero, & scias te ad ascendenda Ecclesie lumina- riari, mancipari in nomine Domini. Altera: Accipe Urceolum ad rugendrum vinum, & aquam in Eucha- ristiam Sanguinis Christi in nomine Domini.

Resp. 5. Christus hunc Ordinem instituit, vel in ultima Cena; vel quando dixit: Ego sum Lux mundi.

Quæ est vestis Acolyti?

Est Amictus, seu Humerale tegens humerum, & Alba, & Cingulum.

Quid haec, & alia aliorum ministrorum vestes significant, acceperit postea ad q. 7. n. 32.

Potest Acolytus, agere vice Subdiaconi, in ejus defectu cantando, vel legendo Epistolam?

Potest quidem, sed non cum manipulo, sed sine eo, & ex commissione, necessitate urgente.

Potest Acolytus tangere sacra vasa?

Dico: Probabilis est, quod nemo, nisi saltus sit Subdiaconus, audeat contingere Sacra vasa, v. g. Calices, & Corporalia, &c. nisi forte esset justa causa tangendi, qualis esse potest, ut, si in defectu Subdiaconi, Acolyti Sacerdoti privarim prepararet Calicem, potest considerari circumstantis interdum licet fieri potest; ceteroquin non, & ita obtinuit consuetudo, & Ecclesiæ praxis. Idem patet ex sylo. Curie Romana, que quibusdam Tonsuratis, & Minoristis interdum dat privilegium tangendi vasa sacra.

Nota, quod Ordines Mendicantium habeant à Sede Apostolica privilegium, ut omnes eorum Religiosi, etiam Laici, dum in propriis Ecclesiæ ex Superiorum suorum mandato Sacristanos agunt, omnia paramenta, sacra vasa, (puta in quibus non est Eucharistia) ac Corporalia, &c. reverenter possint tangere, & lavare.

Hhhh a QUA